

Capítol vuitè
DELICTES INFANTILS

Igual que el cor a les obres de teatre dels grans, jo havia contemplat des de molt jove la vida i els esdeveniments d'aquella casa veïna i sempre en vaig ser un atent participant. Anava d'una banda a l'altra, m'asseia en un racó o em quedava dret enmig dels qui negociaven i feien barrila quan passava alguna cosa. Agafava els llibres i demanava les curiositats que necessitava o jugava amb les joies de la senyora Margret. Tots els personatges tan diversos que venien a la casa em coneixien, i tots eren amables amb mi perquè això agradava a la meva protectora. Jo, però, no parlava gaire, sinó que prestava atenció perquè cap de les coses que succeïen no s'escapessin dels meus ulls i les meves orelles. Carregat amb totes aquestes impressions, travessava després el carreró per tornar a casa i filava en el silenci de la nostra habitació la matèria per a grans i somiadors teixits als quals donava el to la meva excitada imaginació. Dins meu s'entrellaçaven amb la vida real de tal manera que amb prou feines podia distingir la realitat de la fantasia. Estava assegut darrere la taula, ocupat amb alguna joguina, i vaig murmurar unes paraules extremament grolleres i indecoroses, el significat de les quals desconeixia i que devia haver sentit pel carrer. Hi havia una dona asseguda al costat de la mare, parlant amb ella, que va sentir aquestes paraules i va cridar l'atenció de la mare. Amb posat molt seriós em van preguntar qui m'havia ensenyat aquelles coses, sobretot la dona desconeguda m'ho va demanar amb molta insistència, fet que em va sorprendre. Vaig reflexionar un moment i vaig dir el nom d'un nen que solia veure a l'escola. De seguida vaig afegir dos o tres nois de dotze a tretze anys amb qui amb prou feines havia intercanviat ni una paraula. Uns quants dies després, inesperadament, el professor em

va retenir després de l'escola, com també va fer amb aquells quatre nois que havia esmentat i que em semblaven mig homes, perquè eren molt més grans i alts que jo. Va aparèixer un sacerdot que solia fer la classe de religió i que dirigia l'escola, es va asseure en una taula amb el professor i em va dir que m'assegués al seu costat. Els nois, en canvi, es van haver de posar en fila davant la taula i esperar les coses que havien de passar. Els van preguntar amb veu solemne si havien pronunciat certes paraules en la meua presència; no van saber què respondre i es van quedar molt parats. Llavors el sacerdot em va dir:

—¿On has sentit dir aquestes coses a aquests nois?

Jo tornava a estar de vena i vaig respondre de seguida, amb seca determinació:

—Al bosquet de Brüderlein!

Aquest és un bosc que hi ha a una hora de distància de la ciutat on jo no havia estat en tota la meua vida, però que havia sentit anomenar sovint.

—¿Com és això? ¿Com hi vau arribar? —van continuar preguntant.

Jo vaig explicar que un dia aquells nois m'havien convençut per fer un passeig i m'havien portat fins al bosc, i jo vaig descriure fil per randa la manera en què els nois grans agafen els petits per fer alguna trapelleria. Els acusats estaven fora de si i van assegurar, plorant, que o feia molt de temps que no hi anaven o no havien estat mai en aquell bosc, i encara menys amb mi! Alhora em miraven amb un odi carregat de terror, com si jo fos una serp verinosa, i volien assetjar-me amb retrets i preguntes, però els van dir que guardessin silenci i em van demanar que indiqués el camí pel qual hi havíem anat. De seguida el vaig veure clarament davant meu, i, estimulat per les contradiccions i les mentides d'un conte que jo mateix m'havia cregut, perquè d'una altra manera no podia explicar-me l'existència real d'aquesta escena, vaig descriure el camí i el pont que cal

travessar per arribar-hi. Tot això només ho sabia de sentir-ho dir de passada, i, encara que no havia prestat gaire atenció, vaig col·locar cada paraula en el lloc adequat. També vaig explicar que havíem agafat nous, havíem encès un foc i hi havíem cuit unes quantes patates robades, i com també vam atonyinar de valent un mosso que ens ho volia impedir. Un cop al bosc, els meus companys es van enfil·lar en uns avets molt alts i des d'allà dalt es van posar a cridar malnoms dirigits al sacerdot i al professor. Aquells malnoms me'ls havia empescat jo mateix feia temps, tenint en compte l'aspecte dels dos homes, però mai no els havia divulgat, i la ira dels afectats va ser tan gran com la sorpresa dels nois. Després de baixar dels arbres, van tallar unes enormes vares i em van exigir que m'enfilés també a un arbre i cridés des d'allà els malnoms. Quan m'hi vaig negar, em van lligar a un arbre i em van pegar amb les vares fins que vaig dir tot el que volien, també aquelles paraules indecents. Mentre jo cridava van marxar dissimuladament darrere meu, en el mateix instant va venir un camperol, va sentir les meves paraules immorals i em va agafar per les orelles. «Ja veureu, colla de galifardeus! —va exclamar—. Aquest ja el tinc!», i em va clavar unes quantes bufetades. Després, ell també se'n va anar i em va deixar allà, mentre ja es feia fosc. Amb un gran esforç em vaig deslligar i vaig buscar el camí de casa per l'obscur bosc. Només que em vaig perdre, vaig caure en un rierol profund, que de vegades podia travessar però que en algun tram vaig haver de recórrer nedant fins a sortir del bosc, i així, després de superar diversos perills, vaig trobar el camí correcte. Però encara em va atacar un enorme cabrot, el vaig combatre amb una estaca que vaig arrencar ràpidament d'una tanca i el vaig colpejar abans de fugir.

Mai abans a l'escola no havien observat en mi tanta eloqüència com quan vaig explicar aquesta història. A ningú no se li va acudir preguntar a la mare si jo havia tornat algun dia a casa de nit i xop com un peix. Al contrari, van relacionar la meva aventura amb el fet

que es tenia constància que un o altre dels nois havia fet campana precisament cap a les dates que jo esmentava. Es van creure el meu conte de la mateixa manera que van confiar en la meva tendra edat, perquè la meva història havia caigut com del cel del meu habitual silenci. Els acusats van ser considerats uns joves salvatges i malvats, tot i ser innocents, perquè la seva obstinada i unànime negació dels fets i la seva justa indignació i desesperació encara van empitjorar més les coses; van rebre els càstigs escolars més durs, es van asseure al banc de la vergonya i els seus pares també els van pegar i els van tancar.

Pel que recordo vagament, el mal que havia causat no només m'era indiferent, sinó que més aviat vaig sentir la satisfacció, que arrodonia de manera tan bella i visible la justícia poètica de la meva invenció, que passés, es tractés i es patís una cosa estranya, i tot a causa de les meves creatives paraules. No entenia en absolut que els nois maltractats es queixessin i estiguessin enfadats amb mi, perquè l'impecable desenvolupament de la història s'entenia per si mateix, i jo tenia tan poques possibilitats de canviar-hi res com els déus antics podien influir en el destí.

Els afectats eren tots el que en el món infantil ja es podria qualificar de gent honrada, uns nois tranquils i seriosos que fins llavors no havien donat cap motiu per a greus amonestacions i que es van convertir en joves ciutadans silenciosos i treballadors. El record de la meva malesa i la injustícia patida s'hi va arrelar profundament, i quan, molts anys després, m'ho van retreure, vaig tornar a recordar exactament l'oblidada història, i gairebé cada paraula va cobrar vida de nou. Només llavors el succés em va turmentar amb una ràbia doble i tenaç, i hauria volgut culpar-ne amb totes les meves forces aquells crèduls inquisidors, o fins i tot acusar la dona xerraire que va sentir les paraules malvistes i no va descansar fins que se'n va descobrir la procedència. Tres dels antics companys d'escola em van perdonar i van riure quan van veure que la cosa em preocupava de

debò, i es van alegrar que jo, davant la seva satisfacció, recordés tan bé tots els detalls. Només el quart, que tenia molts problemes a la vida, no va poder establir mai una diferència entre l'edat infantil i la posterior maduresa, i em va guardar tant de rancor per la injúria comesa com si l'hagués duta a terme ara, amb la raó de l'adult. Em passava pel costat amb l'odi més profund, i quan em dirigia mirades ofensives no m'atrevia a replicar-li, perquè encara duia dins meu aquella precoç injustícia i ningú no podia oblidar-la.